

OPLEGNOTITIE BESLUITVORMEND

Onderwerp	Concept Kaderbrief 2021-2024
Voorstel ter behandeling in	de vergadering van de bestuurscommissie Veiligheid
Status	☐ Openbaar ☐ Niet openbaar
Portefeuillehouder	Dhr. Gebben
Auteur	Dhr. Oostinga
Bijlagen	1. Concept Kaderbrief 2021-2024 (geheel) 2. Notitie varianten toekomstbestendige bedrijfsvoering 3. Resultaat kwalitatief onderzoek Berenschot
Vergaderdatum	14 november 2019
Agendapunt	4

Conceptbesluit
<ul style="list-style-type: none">- Het programma Veiligheid in de conceptkaderbrief 2021-2024 vast te stellen- Het dagelijks bestuur te adviseren over de varianten toekomstbestendige bedrijfsvoering- Het dagelijks bestuur te adviseren over de inzet van de egalisereserve voor 2020

<p>Conceptkaderbrief Voor het eind van 2019 dient het dagelijks bestuur een concept financieel kader aan te bieden aan de Friese gemeenten. Zoals gebruikelijk stelt de bestuurscommissie de inhoud van het eigen programma vast.</p> <p>Programma Veiligheid (Brandweer en Crisisbeheersing) Voor de Brandweer wordt rekening gehouden met de ontwikkelingen en eventueel financiële consequenties ten aanzien van het huidige stelsel met brandweervrijwilligers. Op 9 december 2019 bespreken het Veiligheidsberaad en de minister de denkrichtingen hiervoor. Daarnaast komen de inkomsten voor de regierol op het OMS per juni 2020 te vervallen. Op dit moment worden de gevolgen en mogelijke maatregelen bij afdeling Risicobeheersing in beeld gebracht.</p> <p>Crisisbeheersing indexeert de vergoeding van de piketten voor bevolkingszorg conform afspraak met de gemeenten. De laatste indexering dateert van 1 januari 2016, wat betekent dat de vergoeding per 1 januari 2021 op het dan geldende prijspeil zal worden geïndexeerd.</p> <p>Toekomstbestendige bedrijfsvoering Het karakter van deze kaderbrief is anders dan in vorige jaren vanwege het investeringsvoorstel ten behoeve van een toekomstbestendige bedrijfsvoering voor Veiligheidsregio Fryslân. Want hoe zat het ook alweer? Eén van de financiële spelregels binnen de veiligheidsregio is dat er geen directe koppeling is tussen het budget van het primair proces en de overhead. Uitzettingen zoals bijvoorbeeld Dekkingsplan 2.0 of JGZ 3.0 leiden dus niet automatisch tot een stijging van het budget voor ondersteunende diensten. In plaats daarvan voert Veiligheidsregio Fryslân iedere vier jaar een benchmark uit om te kijken of de kwantiteit van de overhead enigszins in de pas loopt.</p> <p>Nadat de benchmark in 2014 al had aangetoond dat de ondersteunende diensten efficiënt georganiseerd was, bleek bij die van vier jaar later (2018) dat dit verschil alleen nog maar groter was geworden: zo'n 30% lager is dan vergelijkbare organisaties. Omgezet in geld houdt dit in dat VRF gemiddeld met € 3,1 miljoen minder de ondersteunende diensten organiseert dan vergelijkbare organisaties. De krapte binnen de</p>
--

bedrijfsvoering is inmiddels zodanig, dat de veiligheidsregio 'door de bodem dreigt te zakken'. In een vervolgonderzoek in 2019 adviseerde Berenschot het dagelijks bestuur hierop te anticiperen en € 1,3 miljoen te investeren om de basis op orde te houden. Ook adviseerde Berenschot om een extra investering te doen om informatiemanagement op orde te brengen.

Op basis van de onderzoeken van Berenschot heeft het dagelijks bestuur inzichtelijk gemaakt welke risico's dit met zich meebrengt. Het gaat hierbij vooral om het risico in het uitvoeren van de primaire taken op het gebied van brandweezorg, publieke gezondheidszorg en crisisbeheersing. Bijvoorbeeld door het ontbreken van voldoende goed personeel. Of het niet direct beschikbaar hebben van belangrijke informatie bij de uitvoering van het werk. Ook neemt de kans toe op rechtmatigheidsfouten, datalekken en uitval van personeel.

De inhoud van deze onderzoeken zijn signalen die het dagelijks bestuur niet naast zich neer kan leggen. Een investering van minimaal € 1,3 miljoen is nodig om de basis op orde te houden. Een investering die niet uit de lucht komt vallen. Vier jaar terug heeft het algemeen bestuur incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor dit onderwerp. Dit liep na vier jaar terug van € 620.000 naar € 0. Na twee jaar werd al duidelijk dat dit een onhaalbare taakstelling werd. In 2018 was er een tekort bij Bedrijfsvoering van bijna € 600.000, inclusief de extra middelen die dat jaar beschikbaar waren. Voor 2019 tekent hetzelfde beeld zich af. De minimale investering van € 1,3 miljoen per jaar die nu voorgesteld wordt, is inclusief de dekking van dit inmiddels structurele tekort.

Het dagelijks bestuur heeft twee varianten uitgewerkt over wat de beste wijze is om informatiemanagement op orde te brengen. Variant 1 is het vasthouden aan het oorspronkelijke plan, waarin businesscases eerst volledig worden uitgewerkt, waarna ze de komende jaren afzonderlijk ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd. De definitieve investering is onzeker, maar gebaseerd op een zorgvuldige besluitvorming, aangezien de plannen in detail zijn uitgewerkt.

Variant 2 is om nu een aanvullende investering te doen van € 1,2 miljoen, op basis van een inschatting van de globale kosten van de businesscases, deze meenemen in de kaderbrief en de organisatie de opdracht geven om binnen dit budget toekomstige businesscases te organiseren. Dit zorgt voor duidelijkheid vooraf en daarmee rust in de gemeentelijke begrotingen voor de komende jaren. Daarnaast kan de organisatie eerder beginnen met het op orde brengen van informatiemanagement.

Om deze reden ontvangt de bestuurscommissie de gehele kaderbrief met het verzoek te adviseren over de te kiezen variant.

Inzet egalisatiereserve

Het dagelijks bestuur beseft zich dat deze investering druk legt op de gemeentelijke begrotingen. Door meevallende autonome ontwikkelingen op het gebied van de loonontwikkeling en een gunstigere uitkering van het Rijk vangt de organisatie een deel van de uitzetting zelf op. De stijging van de gemeentelijke bijdragen blijft daarmee zoveel mogelijk beperkt.

Om het effect voor de gemeenten nog meer te beperken, is het voornemen om de kosten voor 2020 uit de egalisatiereserve te betalen. Dit is het geld dat de afgelopen jaren is overgehouden op de begroting als gevolg van incidentele voordelen. Weliswaar wordt hiermee een stevig beroep gedaan op onze egalisatiereserve, maar reserves zijn er juist om gebruikt te worden in lastigere tijden. Daarmee merken de gemeenten er financieel het komende jaar niks van. Vanaf 2021 gaat de bijdrage wel omhoog.

Omdat we met deze inzet van de reserve gaan afwijken van het financieel beleid van de veiligheidsregio waarin staat dat de reserve ten minste 2% van de begrotingsomvang moet bedragen, is een besluit om hiervan eenmalig te mogen afwijken nodig. Een besluit dat het dagelijks bestuur goed uitlegbaar acht, gelet op de financiële situatie van de gemeenten en het belang van Veiligheidsregio Fryslân, maar het dagelijks bestuur hoort graag de zienswijze van de bestuurscommissie over dit voornemen.

Met deze tegemoetkoming wil het dagelijks bestuur rust brengen in de gemeentelijke begrotingen, en tegelijkertijd recht doen aan de investering in uw veiligheidsregio die nodig is om de ondersteuning op het gebied van brandweezorg, publieke gezondheidszorg en crisisbeheersing op orde te brengen.

Definitief besluit

Het dagelijks bestuur stelt op 28 november een definitief conceptkaderbrief vast, gehoord hebbende beide bestuurscommissies, de auditcommissie en de gemeenteambtenaren.

Beoogd effect

Vaststelling van de inhoudelijke programma's en adviseren over het investeringsvoorstel voor toekomstbestendige bedrijfsvoering en de inzet van de egalisatiereserve. Dit alles om te komen tot een gedragen voorstel.

Kanttekeningen

Het percentage cpi op basis van november 2019 is nog niet bekend. In de conceptkaderbrief is 2,8% aangehouden voor 2021 en (conform septembercirculaire) 1,6% voor 2022 e.v.
Ook de ABP-premies zijn nog niet bekend en hebben mogelijk effect. Naar verwachting wordt dit eind november duidelijk, zodat de juiste gegevens verwerkt kunnen worden in de kaderbrief die naar de gemeenten wordt verzonden.

Vervolgaanpak/uitvoering

Het dagelijks bestuur vraagt vandaag advies aan u als bestuurscommissie. Ook worden ambtenaren en gemeentesecretarissen geconsulteerd, naast het reguliere advies dat het dagelijks bestuur vraagt aan de auditcommissie. De reactie van deze consultatieronde neemt het dagelijks bestuur mee om tot een voorstel te komen dat het beste recht doet aan deze gesprekken. Dit vindt plaats op 28 november. Een dag later wordt de conceptkaderbrief verzonden aan de Friese gemeenten voor zienswijze. Zij hebben tot uiterlijk 7 februari om hun reactie te geven. Op 13 februari behandelt u in de bestuurscommissie de ingediende zienswijzen, waarna het algemeen bestuur op 11 maart de kaderbrief definitief vaststelt.

Communicatie

De woordvoering voor dit onderwerp gebeurt via portefeuillehouder Jeroen Gebben

Besluit:	
☐ niet vastgesteld ☐ ongewijzigd vastgesteld ☐ gewijzigd vastgesteld als volgt:	Paraaf secretaris:
Kopie naar auteur	

Financiële consequenties

De beleidsmatige en autonome financiële ontwikkelingen leiden tot onderstaand financieel kader:

Kader 2021-2024	2020	2021	2022	2023	2024
Gemeentelijke bijdrage 2020	62.892	65.179	67.688	70.209	72.782
<i>Structureel</i>					
- Omgevingswet	pm	pm	pm	pm	pm
- Zorg en Veiligheid (WvGGZ)	483	483	483	483	483
- Zorg en Veiligheid (AVE)	45	45	45	45	45
- Kansrijke Start	80	80	pm	pm	pm
- Toekomstbestendige bedrijfsvoering (variant 1)	605	1.305	1.305	1.305	1.305
- Vrijwilligheid	0	pm	pm	pm	pm
<i>Incidenteel</i>					
- Toekomstbestendige bedrijfsvoering (variant 1)	250	475	320	58	
- Informatiemanagement op orde brengen	200	200			
- Onderzoek bestuurderstevredenheid	50				
- Kapitaalslasten	pm				
<i>Totaal beleidsontwikkelingen 2021-2024</i>	<i>1.713</i>	<i>2.588</i>	<i>2.153</i>	<i>1.891</i>	<i>1.833</i>
- Cao: loonontwikkeling incl. werkgeverslasten	56	200	-138	-623	-1.122
- Cao: bijdrage zorgverzekering en vakbond		231	231	231	231
- Cpi structureel 1,8% (voorlopig naar 2,8%)		354	320	289	262
- Financiering 2% geïnvesteerd vermogen		pm	pm	pm	Pm
- Rijksvaccinatieprogramma	pm	pm	pm	pm	Pm
- Verzekeringen	100	100	100	100	100
- Piketten bevolkingszorg		49	49	49	49
- BDuR	-137	-137	-137	-137	-137
- OMS	0	pm	pm	pm	Pm
<i>Totaal autonome ontwikkelingen 2021-2024</i>	<i>19</i>	<i>797</i>	<i>425</i>	<i>-91</i>	<i>-617</i>
<i>Totaal effecten 2021-2024</i>	<i>1.732</i>	<i>3.385</i>	<i>2.578</i>	<i>1.800</i>	<i>1.216</i>
Bijdrage WvGGZ	-483	-483	-483	-483	-483
Bijdrage Kansrijke Start	-80	-80	pm	pm	pm
<i>Totaal effecten 2021-2024 (exclusief WvGGZ en Kansrijke Start)</i>	<i>1.169</i>	<i>2.822</i>	<i>2.095</i>	<i>1.317</i>	<i>733</i>
<i>Procentuele ontwikkeling</i>	<i>1,9%</i>	<i>4,3%</i>	<i>3,1%</i>	<i>1,9%</i>	<i>1,0%</i>
Gemeentelijke bijdrage	64.061	68.001	69.783	71.526	73.515

Variant 1

Gemeentelijke bijdrage (variant 1)	64.061	68.001	69.783	71.526	73.515
Omgevingswet	50	130	130	130	130
Gemeentelijke bijdrage	64.111	68.131	69.913	71.656	73.645

Variant 2

Gemeentelijke bijdrage (variant 1)	64.061	68.001	69.783	71.526	73.515
Businesscases	545	1.563	1.399	1.209	1.209

Gemeentelijke bijdrage	64.606	69.564	71.182	72.735	74.724
------------------------	--------	--------	--------	--------	--------